

Erfaringer med tilsyn

IED-seminar for avfalls- og gjenvinningsbransjen | A. Birte Hartvedt
08.06.2023

Heidelberg Materials

Heidelberg Materials Miljø AS

- Heidelberg Materials Miljø – Tidligere Renor
- Birte Hartvedt, KHMS-sjef i HM Miljø
- HM Miljø har to anlegg for mottak av farlig avfall – et på Aurskog og et i Brevik
Mottar og omdanner farlig avfall til brensel til bruk hos HM Brevik Sementfabrikk (tidligere Norcem) ved produksjon av sement. Dette som erstatning for fossilt brensel.
- Vi har hver vår tillatelse;
 - Aurskog sist oppdatert i mai 2023
 - Brevik sist oppdatert i januar 2022
- Siste tilsyn fra Miljødirektoratet:
 - Aurskog – varslet 3 dagers tilsyn i 2018
Varslet tilsyn sammen med DSB i 2020 (Brann i avfallsanlegg)
 - Brevik – varslet tilsyn sammen med brannvesen i 2020 (Brann i avfallsanlegg)
Uanmeldt tilsyn mai 2023
- Begge anlegg kommer inn under Storulykkeforskriften

Miljødirektoratet, Avfallsbransjen og samfunnet

- Avfallsbransjen er en bransje som de fleste er både skeptiske og kritiske til
- Mange i bransjen vår – inkludert oss – har nye tillatelser med krevende utredninger og stramme frister
- Mens vi leverer utredninger i tide, er det veldig uforutsigbart når tilbakemeldinger fra direktoratet kommer
- Vi venter både i 1 og 2 år – og da har vi kanskje skiftet saksbehandler i mellomtiden også

Miljødirektoratet, Avfallsbransjen og samfunnet

- Når nye tillatelser blir gitt, våkner også nærmiljøet og klager på at vi f eks er gitt tillatelse til å slippe ut det de mener er mere miljøgifter. Dette kan være ting som er sluppet ut hele tiden, og som vi har målt på, fulgt opp, samt gjennomført reduserende tiltak på og som til slutt ender opp i tillatelsen.
- Noen i nærmiljøet er også opptatt av hva de kan lese i rapporter fra tilsyn;
 - «Internkontrollsystemet er mangelfullt»
 - «Tilstandskontroll og oppfølging av tank kan forbedres»
- Usikker på om nærmiljøet leser seg til at det virksomheten gjør er veldig bra, men at små forbedringstiltak kan gjøre det enda bedre – eller at vi kan dokumentere bedre hva vi faktisk gjør
- Med det som resultat fra tilsyn, er det fremdeles er mange (kanskje fler) som er skeptiske til bransjen vår

Miljødirektoratet, Avfallsbransjen og samfunnet

- Virksomhetene og bransjen ønsker tilsyn velkommen!
- Vi ser positivt på både avvik og anmerkninger som fører til forbedringer
- Internt brukes avvikssystemet som et forbedringsverktøy – hvor alle faktorer innenfor HMS-begrepet har fokus
- Vi er sertifisert etter ISO 9001, ISO 14001 og ISO 45001 i tillegg til akkrediterte metoder i hht ISO 17025. Vi har tilsyn fra andre myndigheter, fra sertifiseringsorgan, konsern og kunder og vi registrerer alle funn i avvikssystemet vårt
- Lover og forskrifter har de senere årene endret seg fra helt fastsatte krav til generelle krav. Vi synes ikke det bestandig er vi som definerer hva som er tilstrekkelig oppfyllelse – og hvordan skal man tolke seg fram til helt konkrete tiltak som blir beskrevet som manglende?

Miljødirektoratet, Avfallsbransjen og samfunnet

- Miljødirektoratet kommer med mange gode innspill, og «synser og mener» ting som vi oppfatter som gode forbedringstiltak. Det er vanskeligere å akseptere at de samme gode innspillene kommer som avvik og blir hjemlet på generelt grunnlag i Interkontrollforskriften
- Det er også et paradoks at virksomheter som oss synes at avvik og anmerkninger er bra, men at det fra direktoratets / myndighetenes side brukes mot oss via presentert tallmateriale.
- Samfunnet skiller dårlig mellom det som er alvorlige avvik, avvik eller anmerkninger.
- Det hjelper lite at det også blir gitt avvik under tilsynet på funn som allerede er avdekket og registrert av virksomheten – hvor avvikene også er / blir innmeldt i egenrapporten.
- Dette viser jo tvert om – **At internkontrollen fungerer som den skal!**

Miljødirektoratet, Avfallsbransjen og samfunnet

- Avfallsbransjen tar sitt ansvar, men får skylda for mye
- Vi får inn mye avfall som vi ikke har lov til å motta, og noen ganger oppleves det som at regelverket først gjelder når vi har mottatt det
- Vår oppfatning er at vi er de som har mest kompetanse til å ivareta avfallet på en sikker måte og sende det videre til nedstrømsløsning - i stedet for å sende i retur til avsender og ut på veien igjen
- Egenrapporten som sendes innen 1. mars hvert år skal jo beskrive de avvikene som er avdekket
- Vi registrerer alle avvik som kan utgjøre fare for HMS, f eks på avfall som ikke kan mottas, som har feil i klassifisering, samemballering, emballering og mangelfull dokumentasjon, og avvik med mangelfull emballasje som har ført til eller kan føre til utslipp
- Avvikene som gjelder avfall som ikke kan mottas meldes inn i egenrapporten. Da får vi tilbakemelding på at direktoratet ser alvorlig på alle avvikene, og forutsetter at vi gjennomfører tiltak.

Miljødirektoratet, Avfallsbransjen og samfunnet

- Vi blir fremstilt som om vi ikke har kontroll – mens vår rapportering egentlig viser det motsatte!
- Dette oppleves som veldig unyansert
- Avfallsdeklarerer.no: For 1. aktører i avfallsbransjen er det sikkert et bra verktøy, men for HM Miljø som gjerne er både 2. og 3. aktør er det store begrensninger i hva vi kan gjøre. Jeg tror ikke direktoratet har samme oppfatning som oss.
- Vi har veldig god erfaring med saksbehandlere som besøker anleggene våre og får sett hvordan ting ser ut og fungerer. Spesielt i forbindelse med nye tillatelser kan vi spare mye ressurser på å ha samme oppfatning av nåsituasjonen

Heidelberg Materials Miljø AS

Takk for meg !